

Barcelona, 5 de novembre del 1952

Estimats fills: Hem rebut darrerament les vostres carta del 22 d'octubre (data de correus) i postal del 29. Em sorpren que no em feu esment de la meua darrera llarga carta, en la que hi explico l'entrevista que vaig tenir amb Triadú. Seria lamentable que s'hagués perdut. No ho vull creure. Estaré, però, amb neguit fins que sàpiga que ha arribat a les vostres mans.

Jo mateix, en aquesta època de l'any, no m'entenc de feina. Per això no us he escrit abans. Volia fer-ho en ocasió de la partença dels amics Vidal, que ja deuen trobar-se entre vosaltres. Per unes o altres raons, però, m'he vist obligat a anar ajornant el meu propòsit, fins aquest moment que avantposo l'obligació d'escriure-us a totes les altres. Abans que res he d'expressar el nostre desig de que el matrimoni Vidal i llurs fills hagin arribat sense novetat i de que es trobin ja reinstalats a Mèxic perfectament be. Doneu-los els nostres mes expressius i cordials records, al fer-los avinents aquests desigs nostres. Us hauran lliurat una "pollita" blanca per la Rosa i un bitllet de pell de vedella per a en Pere. Ja va explicar-vos la mare la raó de no dur res pels menuts. Tot allò que ens semblava escaient per a ells era d'un embalum fora de propòsit per a lliurar als viatjers, que ja es trobaven prou engavanyats amb les seves propies noses. Ultra la consideració de preveure els capteniments que comporta realitzar el viatge en la companyia, -per altra banda ben agradosa-, de tres fills petits. Adquiriu pel Mon, la Gloria i la Teresa qualsevol joguina que els fassi felissos, i doneu-les-hi de part dels avis de Catalunya. En una altra avinentesa -sembla que les coses s'adoben per creure que ara sovintejaran-, les nostres preferencies seran integres per a ells. Ho fareu?

D'en Triadú, després del que vaig dir-te en la meua carta anterior, no n'he sapigut res mes. No ha passat massa temps, però, perquè el silenci m'alarmi. Se que l'empresa que es proposa va endavant, i encara que els entrebancs son molts, persisteix la voluntat de vencer-los, aprofitant, principalment, una corrent de comprensió que un cert sector intel.lectual ens atorga. Hi ha, però, un altre sector recalcitrant, molt dur de pelar i d'un pes considerable, per tal com es el mes nombros i el que exerceix la influencia política del moment. "Destino", del passat dissabte, publica en lloc preferent un treball d'en J. Vicens Vives dedicat a aquest tema. Darrer títol: "Expectativa castellana ante Cataluña". Mesclat ell mateix en afers culturals d'ample abast, tracta un considerable nombre d'intel.lectuals de l'"altra banda", i pel que s'endavina, li fan retrets sobre la precaria, freda, apàtica i, en la majoria de cassos totalment nul·la, col.laboració de l'intel.lectualitat catalana al ressorgiment cultural d'Espanya, essent així que treballa al marge i per damunt de qualsevulla especulació política i partidista. Vicens Vives no nega pas la evidència d'aquest fet, ans be la referma i la justifica. Nosaltres mateixos els catalans, obligats a emprar un idioma imposat, hem arribat a desconèixer-ns. Això es el que ve a dir. Doneu-nos llibertat absoluta de produir-nos en la nostra parla, sense prejudicis ni regateigs inútils, i la contribució de Catalunya al ressorgiment cultural d'Espanya es farà vistent. Creuen els castellans que tenim l'obligació de catalanitzar Espanya, entenet per catalinatzar abocar a la cultura d'ells els tresors de la nostra. Això està be, -creu Vicens Vives-, però això, en tot cas, només serà possible sense fer renúncia a cap de les prerrogatives del idioma que ens es propi.... De tot plegat, què en sortirà? Es difícil de preveure. Per ara les millors intencions s'han establert contra l'espantall del separatisme, que els irreductibles enarboren en tota avinentesa, adhuc en aquelles en que serveix per encobrir

l'espectacle de les picabaralles a que es lliuren sovint o també per a enmas-
carar el efectes que produeix a l'economia general, el sistema d'economia di-
rigida que practiquen amb un entusiasme catastròfic. Cal esperar.

En Joan estima molt el teu bon record. No t'enguniegis per a contestar-l
i fes-ho quan t'ho permetin les obligacions. No deixis, però, de fer-ho, puix
espera notícies teves amb gran il.lusió. Crec que els amics Vidal ja us n'hau-
ran parlat. Ara, lliurat de plè en les complicades exigències del sisé curs de
Batxillerat. Es el més dens dels que ha aprovat anteriorment, i no li queden
gaires lleures per esbargir-se. Els professors el tenen en gran consideració,
de la qual cosa mes aviat se'n plany que no pas se'n glorieja, tota vegada que
aquesta circumstancia es massa obligadora.

Com podreu jutjar, escric des del despatx. La mare, puix que no pot dir-
vos-les ella, m'encomana tot de coses pels menuts i per vosaltres. Jo prou de-
sitjo dirvos-ho tot, i afegir molt mes per compe propi, però he exhaurit amb
escreix del temps de que disposava i ara un seguitx enfilall d'obligacions
em reclamen. He de posar punt, vulgues que no. Ho faig amb recança i espero
una nova oportunitat per a una nova lletra mes llarga i, en esment a la fami-
lia, mes cordial i exclussiva.

Una abraçada ben forta per a tots del vostre pare i avi